U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **SYMINT a.s.**, se sídlem Masarykovo nám. 167, Valašské Klobouky, zastoupeného JUDr. Radkou Píšťkovou Záhorcovou, advokátkou se sídlem Mostní 5552, Zlín, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2007, č. j. KUZL/83015/2007/KŘ, o povolení k provozování výherních hracích přístrojů, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 1. 2010, č. j. 29 Ca 48/2008 - 45,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým bylo pro vady zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 17. 12. 2007, č. j. KUZL/83015/2007/KŘ, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím stěžovatel zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Zlín, odboru kultury, ze dne 2. 10. 2007, č. j. MMZL 77733/2007 OK, jímž byla s odkazem na ustanovení § 4 odst. 1, 2 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a na obecně závaznou vyhlášku statutárního města Zlín č. 11/2007, o stanovení míst, na kterých je povoleno provozovat výherní hrací přístroje, zamítnuta žádost žalobce o povolení provozu dvou výherních hracích přístrojů v provozovně Bar u Modrého stromu, Štefánkova 143, Zlín, na období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008. Krajský soud předložil Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost stěžovatele s poznámkou,

že není podána včas. Nejvyšší správní soud se proto prvotně musel zabývat touto otázkou jakožto základní podmínkou řízení.

Pro posouzení včasnosti kasační stížnosti stěžovatele v této věci je relevantní právní úprava doručování obsažená v procesních předpisech. V soudním řízení správním je právní úprava doručování obsažena v § 42 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Podle odstavce 1 tohoto ustanovení soud doručuje písemnosti do datové schránky, a není-li možné písemnosti doručit tímto způsobem, doručuje je soud soudním doručovatelem, prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence nebo prostřednictvím veřejné datové sítě. V souvislosti s doručováním do datové schránky soudní řád správní v poznámce pod čarou 8a) odkazuje na zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb."), který nabyl účinnosti dne 1. 7. 2009.

Podle ustanovení § 17 odst. 1 tohoto zákona platí, že *umožňuje-li to povaha dokumentu, orgán veřejné moci jej doručuje jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje na místě. Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Doručuje-li se způsobem podle tohoto zákona, ustanovení jiných právních předpisů upravující způsob doručení se nepoužijí.* Citovaný zákon tak zakotvuje pro orgány veřejné moci povinnost obligatorního doručování prostřednictvím datových schránek, je-li takový postup možný.

Při doručování svých písemností prostřednictvím datové schránky soudy konkrétně postupují podle § 17 zákona č. 300/2008 Sb. Podle § 17 odst. 3 tohoto zákona je dokument, který byl soudem prostřednictvím datové schránky odeslán a dodán do datové schránky adresáta, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Pokud se tato osoba do datové schránky nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů ode dne dodání dokumentu do této schránky, považuje se tato písemnost za doručenou uplynutím posledního dne desetidenní lhůty, s výjimkou, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení (§ 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb.). Dodáním do datové schránky se přitom z faktického hlediska rozumí okamžik, od kterého je datová zpráva dostupná v datové schránce příjemce zprávy. Dle § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb. se posuzuje okamžik doručení ve všech případech, kdy orgán veřejné moci činí podání vůči jinému orgánu veřejné moci, fyzické osobě, podnikající fyzické osobě či právnické osobě.

Krajský soud v dané věci postupoval v souladu s citovaným právním předpisem a rozsudek vydaný dne 14. 1. 2010 stěžovateli doručoval prostřednictvím

datové schránky. Na doručence ze systému datových schránek, připojené u č. l. 48 spisu vedeného krajským soudem, je vyznačeno, že shora označený rozsudek krajského soudu byl stěžovateli dodán do datové schránky dne 9. 2. 2010 a jako den doručení je na ní vyznačeno datum 10. 2. 2010. Ve vztahu k těmto údajům tak lze na základě shora citované právní úpravy konstatovat, že napadený rozsudek krajského soudu ze dne 14. 1. 2010 byl dodán do datové schránky stěžovatele dne 9. 2. 2010 a k jeho doručení došlo ve smyslu § 17 odst. 3 citovaného zákona dnem 10. 2. 2010. Dnem, který určil počátek běhu lhůty pro podání kasační stížnosti, tak byla středa 10. 2. 2010.

Z obsahu předloženého soudního spisu Nejvyšší správní soud dále zjistil, že stěžovatel krajskému soudu zaslal kasační stížnost proti předmětnému rozsudku rovněž prostřednictvím datové schránky. V detailu zprávy z datové schránky krajského soudu (č. l. 72 spisu) je uvedeno, že tato zpráva byla soudu dodána dne 25. 2. 2010 ve 12:02:34.

Je tedy namístě posoudit, jaký okamžik je v případě doručování písemností orgánem veřejné moci, který má postavení účastníka řízení, vůči soudu (též orgánu veřejné moci) prostřednictvím datové schránky rozhodným pro posouzení včasnosti jeho podání. Nejvyšší správní soud v předmětné věci dospěl k závěru, že pokud orgán veřejné moci v postavení účastníka řízení doručuje soudu podání prostřednictvím datové schránky, považuje se toto podání za doručené okamžikem jeho dodání do datové schránky soudu, nikoliv až okamžikem přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, jak stanoví § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb. K tomuto výkladu dospěl na základě následujících úvah:

Jak je výše uvedeno, zákon č. 300/2008 Sb. upravuje v § 17 postup při doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky, je-li odesílatelem orgán veřejné moci. Dále § 18 tohoto zákona upravuje provádění úkonů různých skupin osob vůči orgánům veřejné moci prostřednictvím datové schránky. Toto ustanovení však oproti § 17 stejného zákona nestanoví žádná pravidla pro určování okamžiku doručení dokumentu odesílaného fyzickou či právnickou osobou datovou schránkou orgánu veřejné moci. Jinými slovy § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb. stanoví, kdy je možno dokument doručovaný soudem účastníku řízení považovat za doručený, tato úprava je však výslovně určena pouze pro dokumenty odesílané orgánem veřejné moci. Pro podání učiněná prostřednictvím datové schránky účastníkem řízení vůči soudu (či jinému orgánu veřejné moci) zákon č. 300/2008 Sb. podobnou úpravu nestanoví a neupravuje tedy pravidla pro určení okamžiku jeho doručení.

Jak je výše uvedeno, ustanovení § 18 zákona č. 300/2008 Sb. neobsahuje úpravu, dle které by bylo možno posoudit okamžik doručení podání účastníků řízení vůči soudu. V případě podání provedeného dle § 18 zákona č. 300/2008 Sb. vůči soudu, pro jehož včasné podání je určena lhůta soudním řádem správním, je

proto nutno použít obecná ustanovení o běhu lhůt, která jsou zakotvena v § 40 s. ř. s. (aplikaci těchto pravidel nebrání § 17 odst. 1, věta poslední, zákona č. 300/2008 Sb., neboť se nejedná o ustanovení upravující způsob doručení).

Ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. výslovně stanoví, že *lhůta* [stanovená tímto zákonem] *je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak*. S ohledem na dikci citovaného ustanovení se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval řešením otázky, zda v předmětné věci není relevantním okamžik odeslání datové zprávy z datové schránky odesílatele, jelikož lhůta je podle citovaného ustanovení s. ř. s. zachována v případech, kdy podání bylo 1) zasláno soudu prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo 2) předáno orgánu, který má povinnost je doručit. Předmětnou otázku zdejší soud zvažoval také z toho důvodu, že podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona č. 300/2008 Sb. se *datum odeslání dokumentu nebo provedení úkonu z datové schránky s uvedením hodiny, minuty a sekundy a údaj identifikující osobu, která odeslání dokumentu nebo úkon provedla,* eviduje v informačním systému datových schránek jako jedna z informací o datových schránkách.

Nejvyšší správní soud se však přiklonil k názoru, že informační systém datových schránek není ani držitelem (zvláštní) poštovní licence ani orgánem, který má povinnost datové zprávy odesílané prostřednictvím datových schránek doručit. Obdobně jako např. elektronické podatelny pro podání učiněná v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě (e-mailová podání) je i informační systém datových schránek pouze technickým prostředkem, jehož využitím dochází k přenosu datové zprávy od odesílatele k příjemci (adresátovi). Na tom nic nemění ani ustanovení § 14 odst. 2, věta druhá, zákona č. 300/2008 Sb., podle kterého je provozovatelem informačního systému datových schránek držitel poštovní licence. Rozhodující je skutečnost, že zatímco v případě doručování prostřednictvím držitele (zvláštní) poštovní licence či orgánu, který má povinnost odesílané zprávy doručit, odesílatel zprávu předává třetímu subjektu (přepravci), aby ji ten doručil adresátovi (na základě smlouvy uzavřené mezi odesílatelem a přepravcem), informační systém datových schránek odesílatel sám přímo využívá.

V této souvislosti lze odkázat také na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu k elektronickým podatelnám (dostupnou na http://www.nssoud.cz), a to např. rozsudek ze dne 18. 7. 2006, č. j. 5 Afs 77/2005 - 67: *„Protože se v případě elektronického podání nejedná o podání prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě jiné zvláštní licence, ani o případ předání podání orgánu, který má povinnost jej doručit, je lhůta ve smyslu § 40 odst. 4, věty prvé, s. ř. s. zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu.“;* či rozsudek ze dne 11. 8. 2006, č. j. 8 Afs 82/2006 - 68: *„Ustanovení § 37 odst. 2 s. ř. s. je třeba vykládat s přihlédnutím k § 40 odst. 4 s. ř. s. Podání musí být předáno soudu, s výjimkami*

představovanými předáním držiteli poštovní licence, zvláštní poštovní licence nebo orgánu, který má povinnost je doručit. Předáním soudu přitom nelze rozumět nic jiného než doručení soudu. Vzniknou-li pochybnosti o doručení, postačuje v případě zmíněných výjimek prokázat předání k přepravě, zatímco v ostatních případech je třeba zpravidla prokázat předání, tj. doručení, soudu." Odkázat lze také na rozhodnutí Ústavního soudu (dostupné na http://nalus.usoud.cz), např. usnesení ze dne 22. 1. 2009 ve věci sp. zn. III. ÚS 2361/08, podle kterého *„je evidentní, že žaloba stěžovatele ve formě elektronického podání (neopatřeného zaručeným elektronickým podpisem) není úkonem učiněným prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence ani předáním orgánu, který má povinnost je doručit, u něhož pro zachování lhůty postačí předání k přepravě (srov. obdobně sp. zn. I. ÚS 250/05). Proto se uplatní coby rozhodné, kdy žaloba došla soudu.*"

Zohlednění okamžiku odeslání datové zprávy se pak nejeví vhodným ani z hlediska faktického a z hlediska zachování právní jistoty. Webový portál informačního systému datových schránek (jakožto výchozí klient pro práci s datovými zprávami; dostupný na adrese httpS://www.mojedatovaschranka.cz) totiž jak v přehledu odeslaných zpráv, tak i v detailu konkrétní datové zprávy na doručence zobrazuje uživateli přesné časové informace (v řádech vteřin) pouze o dodání a doručení datové zprávy, nikoli však již o jejím odeslání.

Vzhledem k výše uvedenému tak dle § 40 odst. 4 s. ř. s. přichází v úvahu pouze první z možností zachování lhůty stanovené soudním řádem správním, a to bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu. *Předáním soudu* je přitom v případě podání učiněného prostřednictvím datové schránky nutno rozumět již okamžik *dodání* (tj. okamžik, od kterého je datová zpráva dostupná v datové schránce příjemce zprávy – zde krajského soudu), a nikoli okamžik, kdy se soud s obsahem tohoto podání seznámí po přihlášení do své datové schránky tak, jak upravuje § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb.

Nejvyšší správní soud považuje při absenci explicitní zákonné úpravy takový výklad za jediný možný především z důvodu, že není přijatelné, aby orgán veřejné moci (zde soud) vlastním postupem (zejména svým pasivním přístupem či nečinností - nepřihlášením oprávněné osoby do datové schránky) určil okamžik, kdy mu bude podání účastníka řízení předáno, tedy kdy z procesněprávního hlediska vyvolá účastníkem zamýšlené důsledky. To vše navíc v situaci, kdy podání účastníka je dodáno do datové schránky orgánu veřejné moci, a tedy se objektivně a fakticky nachází v jeho dispoziční sféře. Pokud by měla být pro případ doručování dokumentů do datové schránky soudu analogicky aplikována pravidla z § 17 zákona č. 300/2008 Sb., konkrétně z jeho odstavců 3 a 4, znamenalo by to v daném konkrétním případě, že k jistotě včasného podání kasační stížnosti by stěžovatel musel toto podání dodat do datové schránky soudu nejpozději čtvrtý den po dni doručení rozsudku krajského soudu tak, aby v nejzazším případě nastala fikce doručení posledním dnem dvoutýdenní lhůty k podání kasační stížnosti. Tím by

měl ovšem značně zkrácenu lhůtu k podání kasační stížnosti. V případě, že by pro podání účastníka vůči orgánu veřejné moci byla zákonem stanovena lhůta kratší než 10 dnů, účastník by dokonce nikdy nemohl učinit své podání tak, aby měl bez jakýchkoli pochybností jistotu, že jeho podání bude včasné. Takový výklad je absurdní, zcela neakceptovatelný a v rozporu se základními zásadami fungování právního státu.

Obdobně pro podání učiněná prostřednictvím elektronických podatelen je v § 2 odst. 1 vyhlášky č. 496/2004 Sb. výslovně stanoveno, že *nestanoví-li tato vyhláška jinak, je přijatá datová zpráva považována za doručenou orgánu veřejné moci, pokud je dostupná elektronické podatelně provozované podle zvláštního právního předpisu*. Ačkoli zákon č. 300/2008 Sb. takové ustanovení neobsahuje, logickým výkladem nelze než dovodit, že shodně je třeba přistupovat také k podáním učiněným prostřednictvím datových schránek.

Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu tak není pro posouzení včasnosti podání účastníka řízení učiněného vůči soudu, je-li předmětná lhůta stanovena soudním řádem správním, rozhodný ani prvotní okamžik odeslání datové zprávy, ani okamžik, kdy se do datové schránky soudu přihlásí oprávněná či pověřená osoba, nýbrž okamžik jejího dodání soudu.

Pro úplnost lze konstatovat, že ustanovení § 18 zákona č. 300/2008 Sb. mezi skupiny osob, které činí úkony vůči orgánům veřejné moci prostřednictvím datové schránky, zahrnuje pouze fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby, tedy nikoliv jiné orgány veřejné moci vystupující v určitém vztahu v jiném postavení, nežli vrchnostenský úřad. Vzájemné doručování mezi orgány veřejné moci prostřednictvím datové schránky předpokládá § 17 zákona č. 300/2008 Sb. Je-li však orgán veřejné moci jedním z účastníků řízení, musí být v souladu se zásadou rovnosti účastníků soudního řízení v rovném postavení s ostatními účastníky (§ 36 odst. 1 s. ř. s.). Je tedy zcela nepřípustné, aby při posuzování zachování lhůty stanovené soudním řádem správním platila pro účastníky odlišná pravidla. Pro tento závěr lze oproti gramatickému výkladu ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb. nalézt oporu v ustálené judikatuře Ústavního soudu, který např. v nálezu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96 uvedl: „*soud není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku...*" Činí-li tedy orgán veřejné moci prostřednictvím datové schránky úkony vůči soudu jako účastník řízení, musí být jeho úkony posuzovány dle stejných pravidel, jako u ostatních účastníků.

Podle ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí*. V projednávané věci byl rozsudek krajského soudu stěžovateli doručen ve středu dne 10. 2. 2010, posledním dnem pro včasné podání

kasační stížnosti tak byla v souladu s § 40 odst. 2 s. ř. s. středa 24. 2. 2010. V projednávané věci však byla kasační stížnost krajskému soudu dodána do datové schránky až ve čtvrtek 25. 2. 2010, tj. až po uplynutí zákonem stanovené dvoutýdenní lhůty, jejíž zmeškání nelze prominout (§ 106 odst. 2 s. ř. s. *in fine).*

Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána opožděně, a proto ji podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b), ve spojení s § 120 s. ř. s., odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2010

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu